

2013-04-15

B E S L U T

Nordea Bank AB
Att. Styrelsens ordförande

105 71 STOCKHOLM

FI Dnr 12-7237

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Anmärkning och straffavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 16 april 2013 kl. 08.00)

1. Finansinspektionen ger Nordea Bank AB (516406-0120) en anmärkning.
(15 kap. 1 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)
2. Nordea Bank AB ska betala en straffavgift på 30 000 000 kronor.
(15 kap. 7 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)

Hur man överklagar, *se bilaga 1.*

Sammanfattning

Nordea Bank AB (Nordea eller banken) är ett bankaktiebolag som har tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Finansinspektionens utredning visar att Nordea inte haft en tillräcklig intern styrning och kontroll över risken att tillgångar eller ekonomiska resurser ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för, fysiska och juridiska personer, enheter eller organ som finns förtecknade i EU:s sanktionsförordningar. Nordea har även brutit i skyldigheten att omedelbart underrätta Finansinspektionen om 58 transaktioner på konton som frysts i enlighet med EU:s sanktionsförordningar.

Sammantaget visar bristerna att banken inte har en tillräcklig intern styrning och kontroll för att kunna följa EU:s sanktionsförordningar.

Finansinspektionen startade under våren 2012 en undersökning av Nordeas hantering av skyldigheter och förbud enligt EU:s sanktionsförordningar. Undersökningen omfattade skyldigheterna att underrätta Finansinspektionen om transaktioner som sker på frysta konton och att se till att tillgångar eller ekonomiska re-

surser inte direkt eller indirekt ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för, fysiska och juridiska personer, enheter och organ förtecknade i EU:s sanktionsförordningar. Bakgrunden till undersökningen var att Finansinspektionen funnit brister hos Nordea i en undersökning på samma område som inleddes 2009.

Finansinspektionen har även undersökt Nordeas åtgärder för att motverka att banken utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism i ett enskilt fall och funnit att banken har brustit i skyldigheten att uppnå kundkännedom på ett riskbaserat sätt för den enskilda kunden.

Flera av de brister som Finansinspektionen konstaterat är av allvarlig karaktär och har funnits under en längre tid. Nordea har, trots att banken varit medveten om bristerna inte agerat för att komma till rätta med dem och har inte heller på ett tydligt sätt förklarat varför bristerna inte rättats till. Det är därför nödvändigt att Finansinspektionen ingriper genom att ge banken en anmärkning förenad med en straffavgift.

Innehåll

FINANSINSPEKTIONENS BESLUT.....	1
SAMMANFATTNING.....	1
1. INLEDNING.....	4
2. FÖRBUD OCH SKYLDIGHETER ENLIGT SANKTIONSFÖRORDNINGARNA ...4	4
2.1 BAKGRUND.....	4
2.2 KONTROLL AV VERKLIGA HUVUDMÄN	5
2.2.1 Tillämpliga bestämmelser	5
2.2.2 Finansinspektionens bedömning	6
2.3 RAPPORTERING AV TRANSAKTIONER.....	7
2.3.1 Tillämpliga bestämmelser	8
2.3.2 Finansinspektionens bedömning	8
3. ÅTGÄRDER MOT PENNINGTVÄTT OCH FINANSIERING AV TERRORISM ...9	9
3.1 BAKGRUND.....	9
3.2 TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER	9
3.3 FINANSINSPEKTIONENS BEDÖMNING	10
4. INTERN STYRNING OCH KONTROLL.....12	12
4.1 TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER	12
4.2 FINANSINSPEKTIONENS BEDÖMNING	13
5. ÖVERVÄGANDE OM INGRIPANDE.....14	14
5.1 TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER	14
5.2 BANKENS ÅTGÄRDER	14
5.2.1 Kontroll av verkliga huvudmän.....	15
5.2.2 Rapportering av transaktioner.....	15
5.2.3 Åtgärder för att uppnå kundkännedom.....	15
5.2.4 Intern styrning och kontroll.....	15
5.3 FINANSINSPEKTIONENS BEDÖMNING	16
5.3.1 Kontroll av verkliga huvudmän.....	16
5.3.2 Rapportering av transaktioner.....	16
5.3.3 Åtgärder för att uppnå kundkännedom.....	17
5.3.4 Intern styrning och kontroll.....	18
5.4 VAL AV INGRIPANDE	18
BILAGA 1 – HUR MAN ÖVERKLAGAR.....20	20
BILAGA 2 – TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER.....21	21

1. Inledning

Nordea Bank AB (härefter benämmt "Nordea" eller "banken") har tillstånd att bland annat driva bankrörelse i enlighet med lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) och värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Nordea är moderbolaget i Nordeakoncernen och av bankens årsredovisning 2012 framgår att koncernen har över 11 miljoner kunder och en balansomslutning på 677 miljarder euro. Med ett börsvärde vid utgången av 2012 om drygt 29 miljarder euro och över 31 000 anställda utgör koncernen en av norra Europas största finanskoncerner.

Nordea har i sin bankverksamhet en mängd olika regler i form av lagar, föreskrifter och förordningar att förhålla sig till, men även i en ökande utsträckning regler från europeiskt håll, exempelvis riktlinjer och rekommendationer från europamyndigheter samt EU-förordningar.

Det är Finansinspektionens uppdrag att utöva tillsyn över Nordea och därmed kontrollera att rörelsen drivs enligt de lagar och författningar som reglerar Nordeas verksamhet samt enligt de interna instruktioner som banken enligt olika regler ska ha. Om Nordea åsidosätter sina skyldigheter ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen har genomfört en undersökning hos Nordea om bankens förmåga att leva upp till de krav som ställs på banken i internationella sanktionsförordningar som Europeiska unionens råd har beslutat om. Inom ramen för undersökningen har Finansinspektionen även valt att undersöka de åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism för en enskild kund som banken är skyldig att vidta.

Nordea har efter undersökningen getts möjlighet att yttra sig över Finansinspektionens preliminära bedömningar om att banken åsidosatt sina skyldigheter, samt över de iakttagelser som låg till grund för bedömningarna. Under ärendets gång har ytterligare skriftväxling mellan banken och Finansinspektionen skett.

2. Förbud och skyldigheter enligt sanktionsförordningarna

2.1 Bakgrund

Europeiska unionens råd har beslutat om internationella sanktioner mot en rad olika länder och regimer. Åtgärderna har genomförts i EU-förordningar som är direkt tillämpliga i svensk nationell rätt (härefter benämnda sanktionsförordningar). Ekonomiska och finansiella sanktioner måste tillämpas av alla personer och enheter som driver affärsverksamhet inom EU. Sanktionsförordningarna innehåller bestämmelser om bland annat skyldighet att frysa tillgångar och ekonomiska resurser för fysiska och juridiska personer, enheter och organ som förtecknas i sanktionsförordningarna, men även förbud mot att tillgångar eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för

de fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningarna.

Finansinspektionen inledde i slutet av 2009 en undersökning hos Nordea för att undersöka hur banken hanterade de förbud och skyldigheter som finns i sanktionsförordningarna. Finansinspektionen fann i undersökningen att banken hade bristfälliga rutiner och att banken därmed riskerat att bryta mot förordningarna.

I undersökningen kunde Finansinspektionen konstatera brister i Nordeas rutiner för rapportering av transaktioner på frysta konton. Finansinspektionen kunde också konstatera brister när det gällde skyldigheten att säkerställa att fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningarna, varken direkt eller indirekt via Nordea kunde få tillgång till tillgångar eller ekonomiska resurser genom att Nordea inte kontrollerat de personer som banken hade en relation med genom sin kund, exempelvis verkliga huvudmän. Finansinspektionen bedömde dock att skäl fanns att avstå från att ingripa mot Nordea eftersom banken på ett ändamålsenligt sätt under utredningstiden antingen vidtagit åtgärder eller hade pågående och planerade åtgärder som kunde förväntas åtgärda bristerna. Finansinspektionen underrättade Nordea om undersökningens resultat den 9 juni 2010 och gjorde banken uppmärksam på områden som undersökningen visat var i behov av uppföljning från bankens sida genom en slutskrivelse den 28 januari 2011. För att följa upp och säkerställa att Nordea på ett tillfredställande sätt genomfört de åtgärder som banken aviserat inledde Finansinspektionen en ny undersökning i juni 2012.

2.2 Kontroll av verkliga huvudmän

Ett av sanktionsförordningarnas huvudsakliga syften är att förhindra att finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser görs tillgängliga för fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningarna och att förhindra finansiella tjänster eller andra relaterade tjänster tillhandahållas dem, direkt eller indirekt.

För att säkerställa att banken inte *direkt* ställer tillgångar eller ekonomiska resurser till förfogande för sådana personer, enheter eller organ söker Nordea igenom sanktionsförordningarnas listor och jämför med bankens kunder.

Finansinspektionen har undersökt Nordeas åtgärder för att säkerställa att inte heller verkliga huvudmän till bankens kunder är förtecknade i sanktionsförordningarna och *indirekt* får tillgång till tillgångar eller ekonomiska resurser och det finansiella systemet genom banken. En verklig huvudman kan exempelvis vara en ägare med bestämmande inflytande över en företagskund till banken.

2.2.1 Tillämpliga bestämmelser

Enligt artikel 2.1 b i rådets förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism får inga penningmedel, andra finansiella tillgångar eller eko-

nomiska resurser direkt eller indirekt ställas till förfogande för, eller göras tillgängliga till förmån för, en fysisk eller juridisk person, en grupp eller en enhet som finns i rådets förteckning.

Även bland EU:s sanktionsförordningar finns bestämmelser som innebär att tillgångar eller ekonomiska resurser inte direkt eller indirekt får ställas till förfogande för eller utnyttjas till gagn för de fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknats. I *bilaga 2* finns utdrag ur de artiklar som är aktuella för Finansinspektionens bedömning under avsnitt 2.2.2.

I 1 kap. 5 § 8 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) definieras verklig huvudman som en fysisk person för vars räkning någon annan handlar, eller om kunden är en juridisk person, den som utövar ett bestämmande inflytande över kunden.

Av 6 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) framgår att en bank ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. En bank ska härvid se till att den har en tillfredställande intern kontroll.

2.2.2 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen har i undersökningen frågat Nordea om banken kontrollerar verkliga huvudmän till kunder mot EU:s sanktionsförordningar. Undersökningen var en uppföljning av den tidigare undersökningen som inleddes 2009.

Nordea har i sitt svar daterat den 17 augusti 2012 till Finansinspektionen angivit att verkliga huvudmän inte kontrolleras mot EU:s sanktionsförordningar.

Genom att inte kontrollera verkliga huvudmän mot sanktionsförordningarna har Nordea riskerat att bryta mot förbudet att tillgångar och ekonomiska resurser indirekt ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för i sanktionsförordningarna förtecknade fysiska och juridiska personer, enheter och organ. Det är värt att notera att förbuden i sanktionsförordningarna är kategoriska och inte utgår från ett riskbaserat förhållningssätt. Finansinspektionen finner därför att den risk Nordea exponerat sig för, genom att inte kontrollera verkliga huvudmän mot sanktionsförordningarna, innebär att banken har åsidosatt skyldigheten att styra och kontrollera risken att tillgångar och ekonomiska resurser indirekt ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i EU:s sanktionsförordningar.

Nordea har framfört att banken vidtagit åtgärder efter att undersökningen avslutades och att banken sedan den 17 oktober 2012 utför en daglig kontroll av verkliga huvudmän genom ett upprättat system. Finansinspektionen noterar dock att kontroll endast sker för de verkliga huvudmän som överförts till det nya kundsystemet. För de drygt 250 000 kunder där identifiering och kontroll av verkliga huvudmän är aktuellt har banken, enligt det senaste inkomna svaret från den 22 februari 2013, angivit att för cirka 160 000 av kunderna har banken ännu inte sä-

kerställt om verklig huvudman existerar för kunden. Banken tillägger att runt 100 000 av alla kunder där verklig huvudman är aktuellt, är föreningar, som ofta inte har verkliga huvudmän.

Finansinspektionen har frågat när Nordea bedömer att bankens samtliga verkliga huvudmän kommer kontrolleras mot sanktionsförordningarna. Banken har i sitt svar angivit att någon sådan bedömning inte går att göra eftersom banken successivt kompletterar de resterande kundernas verkliga huvudmän efter en riskbedömning eller när förändringar i kundförhållandet sker.

Skyldigheten att identifiera kunders verkliga huvudmän tillkom den 15 mars 2009 genom att Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism genomfördes genom penningtvättslagen. Enligt övergångsbestämmelserna till penningtvättslagen ska banken vidta åtgärder för att identifiera verkliga huvudmän till kunder som banken slutit avtal med innan ikraftträdandet, när det kan anses lämpligt utifrån en bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det är med stöd av den övergångsbestämmelsen som Nordea ännu inte enligt penningtvättslagen är skyldiga att ha fullständig information om samtliga verkliga huvudmän till bankens kunder, eftersom riskbedömningen är det avgörande för när informationen ska inhämtas. Det innebär emellertid inte att banken kan ha samma riskbaserade förhållningssätt till förbudet att inga tillgångar eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt får ställas till förfogande till, eller utnyttjas till gagn för fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningarna. Att Nordea är medvetna om en risk som banken väljer att bara hantera och kontrollera efterhand är allvarligt och vittnar om att banken har en bristande kontroll när det gäller regelefterlevnad av sanktionsförordningarna.

Sammanfattningsvis kan Finansinspektionen konstatera att Nordea under en längre period, åtminstone fram till den 17 oktober 2012, inte har utfört några kontroller för att säkerställa att banken inte indirekt ställer tillgångar eller ekonomiska resurser till förfogande för, eller låter sådana tillgångar och resurser utnyttjas till gagn för, fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i EU:s sanktionsförordningar. Detta är inte förenligt med bankens skyldighet att enligt 6 kap. 2 § LBF styra och kontrollera de risker som bankrörelsen är förknippad med.

Att banken dessutom fortfarande inte vidtagit åtgärder som minskar risken på ett tillfredställande sätt är en allvarlig överträdelse av de riskhanteringsprinciper som enligt 6 kap. 2 § LBF ska genomsyra en sund och god bankrörelse.

2.3 Rapportering av transaktioner

Ett krav enligt sanktionsförordningarna är att tillgångar och ekonomiska resurser tillhörande fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förteck-

nade i förordningarna måste frysas. Detta för att förhindra bland annat överföringar, användning och förändringar av tillgångarna. När en frysning skett har banken en skyldighet att omedelbart lämna uppgifter om bland annat konto och belopp som frysts till den myndighet som utsetts som behörig att ta emot sådan information. Vidare måste banken omedelbart rapportera till den behöriga myndigheten om transaktioner utförs på det frysta kontot. I Sverige har regeringen genom beslut uppdragit till Finansinspektionen att ta emot uppgifter om frysning och uppgifter som kan underlätta efterlevnaden av sanktionsförordningarna när det gäller frysning.

2.3.1 Tillämpliga bestämmelser

Bestämmelserna som reglerar skyldigheter att bland annat frysa konton och lämna informationen framgår av den för var tid gällande sanktionsförordningen mot den aktuella regimen. En rad olika artiklar är därför tillämpliga i undersökningen. De bestämmelser som är aktuella för Finansinspektionens bedömning i avsnitt 2.3.2 redogörs för i *bilaga 2*.

I korthet innebär de relevanta artiklarna i de aktuella förordningarna att transaktioner på konton tillhörande fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknats i sanktionsförordningarna under vissa omständigheter får utföras av en bank. För att få utföra transaktioner på sådana frysta konton behöver banken i många fall söka tillstånd från olika myndigheter. När transaktioner på frysta konton utförs aktualiseras bland annat bestämmelser om att banken omedelbart måste underrätta Finansinspektionen om att förändringar på frysta konton har skett.

2.3.2 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen har i sin undersökning kontrollerat om Nordea uppfyllt skyldigheten att omedelbart underrätta Finansinspektionen om transaktioner på frysta konton. Undersökningen har omfattat transaktioner som skett från och med 1 januari 2010 till och med 28 juni 2012 och avsett konton som tillhör fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som anges i förordningarna avseende Libyen, Syrien respektive Iran.

Det ska noteras att Finansinspektionen har avgränsat undersökningen till att kontrollera om rapportering i enlighet med sanktionsförordningarna har skett på ett tillbörligt sätt. Finansinspektionen har således inte granskat att de tillstånd som krävs för transaktionerna har funnits eller att transaktionerna i övrigt har utförts på ett korrekt sätt.

Finansinspektionen kan inledningsvis konstatera att Nordea fullgjort skyldigheten att omedelbart underrätta Finansinspektionen om samtliga tio förändringar som skett på frysta konton som tillhör en enhet som är förtecknad i sanktionsförordningen om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Libyen.

För konton som tillhör fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningen om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Syrien visar Finansinspektionens undersökning att 48 transaktioner har skett på frysta konton hos banken. Nordea angav inledningsvis, i augusti 2012, att banken underrättat Finansinspektionen om 31 av transaktionerna samt att underrättelserna oftast skett till Finansinspektionen innan transaktionerna utfördes. Emellertid har inte underrättelse för någon av de 48 transaktionerna på frysta konton kommit Finansinspektionen till handa och Nordea har i senare yttranden bekräftat att rapportering inte har skett. Det är inte godtagbart att banken inte kan hålla reda på om rapportering till Finansinspektionen skett eller inte och därigenom lämnat felaktiga uppgifter när Finansinspektionen i en undersökning begär information. Finansinspektionen finner det vidare uppseendeväckande att banken förefaller varit i tron att underrättelser om genomförda transaktioner kan ske redan *innan* transaktionerna ifråga genomförts.

Gällande konton som tillhör fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är förtecknade i sanktionsförordningen om restriktiva åtgärder mot Iran visar Finansinspektionens undersökning att 16 transaktioner skett på frysta konton i banken. Finansinspektionen kan konstatera att Nordea endast har underrättat Finansinspektionen om sex av de 16 transaktionerna på ett korrekt sätt.

Sammanfattningsvis har sammanlagt 74 transaktioner skett i banken på frysta konton som tillhör fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ förtecknade i sanktionsförordningarna om restriktiva åtgärder mot Libyen, Syrien, och Iran. Av dessa har banken underrättat Finansinspektionen på ett korrekt sätt om 16 transaktioner. Nordea har således avseende 58 transaktioner brutit i skyldigheten att i enlighet med reglerna i de olika sanktionsförordningarna omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar på frysta konton.

3. Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

3.1 Bakgrund

Finansinspektionen har även undersökt Nordeas hantering av en av bankens kunder och undersökt de åtgärder för kundkännedom som banken vidtagit. Anledningen till att Finansinspektionen har undersökt förhållanden som rör en enskild kund är att detta är ett av de få i såväl Sverige som internationellt uppmärksammade fall där riskerna för en bank att utnyttjas för omfattande penningtvätt aktualiserats. Det har föranlett Finansinspektionen att undersöka om Nordea i detta enskilda fall vidtagit de åtgärder som krävs av banken för att uppfylla reglerna om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

3.2 Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § penningtvättslagen syftar lagen till att förhindra att bland annat finansiell verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

De företag som omfattas av lagen ska därför vidta en rad åtgärder för att minska risken att utnyttjas.

Enligt 2 kap. 1 § penningtvättslagen ska banken vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom. Åtgärdernas omfattning ska anpassas efter risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det framgår vidare av 5 kap. 1 § penningtvättslagen att en verksamhetsutövare ska ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Enligt 2 kap. 2 § penningtvättslagen ska banken vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom vid en etablering av affärsförbindelse. De grundläggande åtgärderna för kundkännedom är enligt 2 kap. 3 § penningtvättslagen kontroll av kundens identitet, kontroll av den verkliga huvudmannens identitet och inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art. Vidare ska banken utreda kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Banken ska även enligt 2 kap. 10 § penningtvättslagen fortlöpande följa upp pågående affärsförbindelser genom att kontrollera och dokumentera att de transaktioner som utförs stämmer överens med den kunskap som verksamhetsutövaren har om kunden, dennes affärs- och riskprofil och, om det behövs, varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Nordea har även enligt 2 kap. 6 § penningtvättslagen en skyldighet att alltid vidta skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom, om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög. Sådana åtgärder ska vara mer omfattande än de grundläggande åtgärderna som återges i 2 kap. 3 § penningtvättslagen.

3.3 Finansinspektionens bedömning

Eftersom ärendet i denna del avser Nordeas åtgärder eller underlåtenheter i penningtvättshänseende avseende en specifik kund vill Finansinspektionen först understryka att Finansinspektionen inte har någon uppfattning om banken utnyttjats för penningtvätt eller finansiering av terrorism eller inte. Finansinspektionen har inte undersökt detta. Undersökningen syftar i stället till att utreda om Nordea i det aktuella fallet fullgjort skyldigheten att uppnå tillräckligt god kundkännedom.

Av den dokumentation som Nordea kommit in med till Finansinspektionen framgår att den aktuella kunden svarat på de standardfrågor banken har för inhämtning av affärsförbindelsens syfte och art, när affärsförbindelsen etablerades. Vidare har kontroll av identifikationshandlingar för företrädare och ägare till kunden skett samt kontroll av kunden mot EU:s sanktionsförordningar.

Av dokumentationen framgår vidare att kunden är ett bolag registrerat i Gibraltar och att företrädaren och den verkliga huvudmannen är uzbekisk medborgare. Finansinspektionen kan dessutom konstatera att en summa motsvarande cirka 200

miljoner svenska kronor överfördes till kontot efter att affärsförbindelsen etablerades, genom sex olika transaktioner.

Banken har inte kommit in med information eller dokumentation som visar att banken vidtagit några ytterligare åtgärder för kundkännedom efter att affärsförbindelsen med kunden etablerats.

Nordea har till Finansinspektionen uppgett att banken inhämtat grundläggande kundkännedom enligt bankens instruktioner för kunder med normal risk. Banken anger dock att den grundläggande analysen av inhämtad kundkännedom borde, främst på grund av den verkliga huvudmannens anknytning till ett land med högre risk, ha resulterat i en högre riskklassificering och därmed lett till en fördjupad analys.

Nordea har framfört att om en sådan högre riskklassificering av kunden hade skett hade banken vidtagit åtgärder för en mer frekvent fortlöpande uppföljning av kundförhållandet, däribland uppföljning av transaktionsbeloppen. Banken har vidare inte utfört någon manuell granskning av transaktioner på kundens konto eftersom kunden inte klassificerats med högre risk.

Nordea framför även i sitt yttrande till Finansinspektionen att även om banken skulle ha gett kunden en högre riskklassificering, och sedan vidtagit de åtgärder som följer av detta, kan det inte fastställas att banken, försedd med ytterligare kännedom än den banken la till grund för att inleda kundförhållandet, skulle ha nekat affärsförbindelsen med kunden.

Nordea har således i detta fall vidtagit åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism i en omfattning som motsvarar vad som gäller för kunder som är förenade med en normal risk för att banken ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Vad som är föremål för Finansinspektionens bedömning är om Nordea har uppfyllt skyldigheten att vidta riskbaserade åtgärder, för att inte utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism av den aktuella kunden. Det är därför inte avgörande huruvida den eventuella kännedom om kunden som banken kunde ha fått skulle ha medfört att affärsförbindelsen inletts eller nekats. Det spelar heller ingen roll för bedömningen om banken verkligen utnyttjats för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det är istället Nordeas eventuella underlåtenhet att vidta *adekvata* åtgärder för att minimera risken för att banken ska utnyttjas som är föremål för Finansinspektionens bedömning.

För att kunna vidta *adekvata* åtgärder för en specifik kund är det av central betydelse att en riskbedömning av kunden sker. Utifrån den bedömningen kan sedan banken klassificera kunden och vidta lämpliga åtgärder för att förvissa sig om att banken inte kommer att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om bankens riskbedömning av kunden fallerar, riskerar banken att inte vidta tillräckliga åtgärder.

Finansinspektionen anser att förhållandet att en kunds företrädare och verkliga huvudman kommer från ett land med hög korruption är en omständighet som innebär en högre inneboende risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Uzbekistan anses vara ett av världens mest korrupta länder enligt index upprättade av Transparency International, där endast fem nationer anses ha värre korruption.

Finansinspektionen anser därför, i likhet med Nordea, att riskbedömningen av kunden skulle ha resulterat i en högre riskklassificering än en normal risk, mot bakgrund av den verkliga huvudmannens anknytning till ett land med högre risk.

Eftersom Nordea vidtagit åtgärder som motsvarar en risk av normalgraden för att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism för en kund som ska anses ha en inneboende högre risk är det Finansinspektionens bedömning att banken brustit i skyldigheten att enligt 2 kap. 6 § penningtvättslagen vidta mer omfattande åtgärder än de grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom när risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög. Det går inte att av ett enskilt fall dra några generella slutsatser om i vilken mån Nordea normalt vidtar tillräckliga åtgärder för att uppnå kundkännedom. Finansinspektionen kan dock konstatera att i det undersökta fallet har Nordea vidtagit undermåliga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism genom att inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå kundkännedom.

4. Intern styrning och kontroll

4.1 Tillämpliga bestämmelser

Av 6 kap. 2 § LBF framgår att en bank ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som bankens rörelse är förknippad med. Banken ska härvid se till att den har en tillfredställande intern kontroll.

Finansinspektionen har som vägledning till hur bestämmelserna i 6 kap. LBF bör tillämpas utfärdat Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag.

De allmänna råden i FFFS 2005:1 om hur bestämmelserna i 6 kap. LBF ska tillämpas ger vägledning om hur finansiella företag kan uppfylla kraven. Råden behöver dock inte följas och är inte bindande om företaget funnit ett annat tillvägagångssätt som innebär att kravet uppfylls.

I 5 § FFFS 2005:1 definieras *intern styrning och kontroll* som en process genom vilken företagets styrelse, verkställande direktör, ledning och annan personal skaffar sig rimlig säkerhet för att företagets mål uppnås för bland annat efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och andra regler.

I 3 kap. FFFS 2005:1 om intern styrning och kontroll framgår bland annat att en god intern kontroll säkerställer god förmåga att efterleva lagar och förordningar,

interna regler samt god sed eller god standard. Styrelsen och verkställande direktören bör verka för att företaget har en god intern kontroll som anpassas efter förändringar i riskerna som företaget är exponerat mot.

4.2 Finansinspektionens bedömning

Nordea har till Finansinspektionen framfört att banken inte anser att de misstag som begåtts i de enskilda ärenden som Finansinspektionen pekat på kan anses innebära att banken måste anses ha brustit i den interna styrningen och kontrollen som krävs av en bank, för att den ska ha tillfredställande kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med enligt 6 kap. 2 § LBF.

Det som är föremål för Finansinspektionens bedömning i detta hänseende är om Nordea har en tillfredställande intern kontroll över de risker som bankrörelsen är förknippad med. För att överhuvudtaget möjliggöra en kontroll över sina risker är det av väsentlig betydelse att banken har förmågan att identifiera riskerna, för att därefter kunna mäta, styra och hantera risken. Intern rapportering om risken ska ske löpande till beslutsfattare inom banken.

Bestämmelserna om riskhantering är en av de mest centrala och betydelsefulla regleringarna som finns för en bank, och hantering av risker måste därför naturligt ske inom bankens samtliga områden.

Som nämnts ovan genomförde Finansinspektionen i slutet av 2009 en undersökning hos Nordea som visade stora brister när det gäller bankens förmåga att följa flera av bestämmelserna i EU:s sanktionsförordningar. Finansinspektionen, som den 9 juni 2010 underrättade Nordea om undersökningens resultat, riktade i en slutskrivelse den 28 januari 2011 skarp kritik mot Nordea, men avstod från att ingripa eftersom det bedömdes att de åtgärder som banken avsåg att vidta för att komma till rätta med bristerna var tillräckliga.

Nordea har således genom den tidigare undersökningen uppmärksammats på att banken riskerade att inte efterleva lagar, förordningar, och andra regler som reglerar banken. De åtgärder som krävdes av banken för en god riskhantering var att styra och kontrollera risken.

Trots att Nordea varit medveten om bristerna har det sedan slutskrivelsen inte skett någon förbättring på området. Den nu genomförda undersökningen visar att banken så sent som i slutet av juni 2012 fortfarande inte rapporterade om alla transaktioner på frysta konton till Finansinspektionen. Att Nordea inte heller, vid Finansinspektionens uppföljande undersökning, förmår att förse Finansinspektionen med korrekt information vittnar ytterligare om grundläggande brister i kontrollen. Nordea har dessutom än i dag inte säkerställt att förbudet att tillgångar eller ekonomiska resurser indirekt ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för fysiska eller juridiska personer, enheter och organ förtecknade i EU:s sanktionsförordningar följs på ett tillfredställande sätt.

Kravet på att ha kontroll över risken att inte efterleva lagar, förordningar och andra regler som banken har att följa är således inte uppfyllt. Nordea har under en period om snart tre år (eller drygt två, om Finansinspektionens slutskrivelse får bilda utgångspunkt) inte åtgärdat bristen, trots att banken varit medveten om risken att bryta mot bestämmelserna. Mot den bakgrunden är det Finansinspektionens bedömning att Nordea har brustit i den interna styrningen och kontrollen som enligt 6 kap. 2 § LBF krävs av en bank för att den ska ha tillfredställande kontroll över de risker på området för EU:s sanktionsförordningar som dess rörelse är förknippad med.

5. Övervägande om ingripande

5.1 Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen ska enligt 15 kap. 1 § LBF ingripa om en bank har åsidosatt sina skyldigheter enligt LBF, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Enligt 15 kap. 1 § andra stycket LBF sker ingripande från Finansinspektionen genom utfärdande av föreläggande att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig skall bankens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Av 15 kap. 1 § tredje stycket LBF framgår att Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om banken gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot banken och dessa bedöms tillräckliga.

Det följer vidare av 15 kap. 7 § LBF att om Finansinspektionen meddelar varning eller anmärkning får Finansinspektionen besluta att banken ska betala en straffavgift.

Straffavgiften ska enligt 15 kap. 8 § LBF fastställas mellan femtusen kronor och femtio miljoner kronor. Avgiften får dock inte överstiga tio procent av bankens omsättning närmast föregående räkenskapsår.

Av 15 kap. 9 § LBF framgår att när straffavgiftens storlek ska fastställas ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är, och hur länge den pågått.

5.2 Bankens åtgärder

I bankens yttrande till Finansinspektionen har Nordea presenterat åtgärder som banken vidtagit, eller planerar att vidta, för att komma tillrätta med de brister

som Finansinspektionen iakttagit. Åtgärderna som banken presenterat för Finansinspektionen återges i huvudsak och sammanfattad form i detta avsnitt.

5.2.1 Kontroll av verkliga huvudmän

Nordea har sedan den 17 oktober 2012 genomfört ändringar i kundsystemet som innebär att de verkliga huvudmän som registrerats i systemet dagligen kontrolleras mot EU:s sanktionsförordningar. Banken har efter genomförandet även successivt överfört de nyidentifierade verkliga huvudmännen. Nordea har vidare påbörjat arbetet med att anpassa blanketter och instruktioner för att kontroll av verkliga huvudmän inom övriga aktuella områden ska kunna ske.

5.2.2 Rapportering av transaktioner

Nordea har uppdaterat bankens instruktioner för hantering av sanktionsförordningar. En övervakningsgrupp och regelefterlevnadsenhet för sanktionsförordningar har inrättats och Nordea har vidare den 10 december 2012 infört en kontroll- och rapportprocedur som innebär att banken dagligen kontrollerar om förändringar skett på de frysta kontona. Banken har vidare tagit bort automatiserade transaktioner för frysta konton. Därtill har Nordea tagit fram en ny arbetsprocess samt utökat den kontinuerliga utbildningen av berörda medarbetare.

5.2.3 Åtgärder för att uppnå kundkännedom

Nordea har i början av 2012 infört en ny riskklassificeringsmetod med fokus på penningtvättsrisker. I november 2012 har banken gjort en genomgång av samtliga kundgrupper och enskilda kundföretag i aktuell kundbas för att säkerställa bedömningen av vilka kunder som kan anses utgöra högrisk kunder. En fördjupad riskgenomgång har påbörjats, där samtliga kundgrupper ska gås igenom. Banken har planerat att under första kvartalet 2013 införa en uppgraderad metod för löpande kundkännedom och kundens riskbild.

5.2.4 Intern styrning och kontroll

Nordea har uppgett att banken med anledning av Finansinspektionens påpekanden, bankens egna iakttagelser och regelverkens utvecklade och utökade krav intensifierat arbetet med att kontrollera, förbättra processer och resursfördelning för de aktuella områdena. Arbetet har följts upp, och kommer fortsättningsvis att noggrant följas upp av styrelsen och ledningen. De åtgärder som Nordea framfört att banken vidtagit för intern styrning och kontroll är i huvudsak följande.

Koncernledningen tillsatte under 2011 en tillfällig arbetsgrupp för att utreda och föreslå åtgärder för att förstärka styrning och uppföljning av rutiner som motverkar penningtvätt. Detta har bland annat resulterat i lanseringar av utbildningsprogram, specialistenheter, nya policydokument och nya investeringar i it-stödet. Nordea har även uppdragit åt internrevisionen att särskilt fokusera på området. Under juni 2012 har även banken beslutat om nya policydokument och sett över bankens rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

5.3 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens undersökning visar att Nordea brutit i skyldigheter banken har enligt såväl LBF och penningtvättslagen som EU:s sanktionsförordningar. Nedan följer Finansinspektionens bedömning av överträdelserna i förhållande till bestämmelserna om ingripande.

5.3.1 Kontroll av verkliga huvudmän

Bestämmelser om att varken direkt eller indirekt tillgångar eller ekonomiska resurser ställs till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för förtecknade fysiska och juridiska personer, enheter och organ har funnits i sanktionsförordningar i över ett decennium. Rådets förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism bygger på en resolution från FN. Den antogs en kort tid efter terroristattacker i USA den 11 september 2001 och har gällt sedan slutet av år 2001. Nordea har alltsedan EU:s sanktionsförordningar trätt i kraft omfattats av förbuden, även om banken endast i drygt fyra år enligt penningtvättslagen haft en skyldighet att, när det är lämpligt ur ett riskbaserat förhållningssätt uppnå kundkännedom genom att identifiera verkliga huvudmän till bankens kunder.

Det faktum att verkliga huvudmän till Nordeas kunder kunnat undgå kontroll mot EU:s sanktionsförordningar innebär en allvarlig brist. Hela funktionen med att reglera och förbjuda tillgång till det finansiella systemet för förtecknade personer och enheter riskerar att urvattnas om det går att kringgå bestämmelserna genom att en person, enhet eller organ som är förtecknad i sanktionsförordningarna agerar via en annan fysisk eller juridisk person.

Det har, bland annat med hänsyn till att Nordea fortfarande inte har full kännedom om verkliga huvudmän till bankens kunder, inte kunnat konstateras om underlåtenheten att kontrollera verkliga huvudmän i praktiken lett till att tillgångar och ekonomiska resurser indirekt ställts till förfogande för, eller utnyttats till gagn för fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknats i sanktionsförordningarna, men om så har skett är det en överträdelse av den allvarligaste arten. Det förhållandet att Nordea tillåter sig löpa risken att överträda en av de mest grundläggande bestämmelserna i sanktionsförordningarna är enligt Finansinspektionen en allvarlig brist i bankens hantering och kontroll över de risker som bankrörelsen är förknippad med. Det är därför nödvändigt att Finansinspektionen ingriper.

5.3.2 Rapportering av transaktioner

EU-förordningar utgör en av de mest kraftfulla typerna av unionsakter och används för att införa direkt tillämpliga bestämmelser inom hela unionen på ett enhetligt sätt. Sverige har en skyldighet att säkerställa att de företag som lyder under svensk jurisdiktion följer de sanktionsförordningar som EU utfärdar.

Finansinspektionen har genom regeringsbeslut utsetts till behörig myndighet att utföra vissa uppgifter med anledning av EU:s sanktionsförordningar. En av dessa är att rapportera vidare uppgifter om transaktioner på frysta konton till Europeiska gemenskapernas kommission. För att Finansinspektionen ska kunna utföra sitt uppdrag korrekt, och för att sedermera kommissionen i sitt arbete med internationella sanktioner ska ha tillgång till korrekt underlag är det därför av central vikt att uppgifterna om frysta belopp omedelbart rapporteras till Finansinspektionen.

En konsekvens av Nordeas bristande rapportering om transaktioner som skett på bankens frysta konton är att Sverige i sin rapportering till kommissionen rapporterat felaktiga belopp.

Finansinspektionen har dessutom redan 2011 riktat skarp kritik mot Nordeas hantering av underrättelserna till Finansinspektionen. Att Nordea trots detta inte kommit till rätta med rapporteringen är anmärkningsvärt. Trots att Nordea tidigare uppgett att banken ska vidta organisatoriska förändringar, införa nya metoder och rutiner har detta inte resulterat i någon märkbar förbättring. Finansinspektionen kan konstatera samma brister i slutet av juni 2012 som när den tidigare undersökningens inleddes 2009. Det är därför nödvändigt för Finansinspektionen att ingripa mot banken även på denna grund.

Det ska särskilt noteras att Nordea, såvitt Finansinspektionen vet, har haft de tillstånd som krävs att utföra de aktuella transaktionerna. Nordea har även till Finansinspektionen understrukit att banken, när så krävts, haft tillstånd från behöriga myndigheter i samtliga fall. Tillstånd för att utföra transaktioner söks av olika myndigheter beroende på transaktionens beskaffenhet. Det innebär att banken har förmågan att fullgöra sina förpliktelser enligt sanktionsförordningarna i det hänseendet. Att Nordea trots detta inte kunnat utföra en sådan enkel åtgärd som att genom ett e-postmeddelande underrätta Finansinspektionen om transaktionerna är uppseendeväckande och svårt att begripa.

5.3.3 Åtgärder för att uppnå kundkännedom

Reglerna om åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism baseras på att verksamhetsutövare som omfattas av reglerna intar ett riskbaserat förhållningssätt. Det preciseras därför normalt inte i reglerna vilka exakta åtgärder som ska vidtas för specifika fall. Ansvaret ligger på verksamhetsutövarna att på grundval av sina egna riskbedömningar avgöra vilka åtgärder som i det enskilda fallet anses lämpliga med hänsyn till risken.

I reglerna ställs dock krav på grundläggande åtgärder för att utgöra ett golv för åtgärder som åtminstone ska vidtas. Av reglerna följer vidare att om risken är hög är verksamhetsutövaren skyldig att vidta skärpta åtgärder.

Finansinspektionens utredning visar att Nordea inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå kundkännedom för en kund som enligt Finansinspektionens be-

dömning är förenad med hög risk. Finansinspektionen noterar att även Nordea i sitt yttrande anser att en högre riskklassificering skulle ha använts.

Nordea har efter undersökningen vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att banken vidtar de åtgärder som är lämpliga med hänsyn till risken för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det innebär dock inte att överträdelserna är ursäktlig eller ringa. Inte heller innebär åtgärderna att bristen i det aktuella fallet läkts. Finansinspektionen ska därför ingripa.

5.3.4 Intern styrning och kontroll

Finansinspektionens undersökning visar att Nordeas problem med att hantera EU:s sanktionsförordningar funnits under en längre tid. De brister som redovisats i detta beslut gällande EU:s sanktionsförordningar har Nordea vidare redan tidigare fått kunskap om genom den slutskrivelse som avslutade den tidigare undersökningen.

Att Nordea trots att bristerna varit klart identifierade för banken redan för ett par år sedan inte förmått ändra sina rutiner så att reglerna på området efterlevs, vittnar om att organisationen inte har en effektiv styrning och kontroll på området. Att Nordea dessutom fortfarande, när denna undersökning avslutades, inte har full kännedom om verkliga huvudmän till bankens kunder utgör ytterligare grund för bedömningen att banken i detta avseende inte förmår styra och kontrollera riskerna. Inte heller de åtgärder banken presenterade för rapportering av transaktioner på frysta konton med anledning av den tidigare undersökningen har inneburit att banken haft en fungerande regelefterlevnad på området. Detta är inte heller förenligt med kraven på intern styrning och kontroll. Det är därför nödvändigt för Finansinspektionen att ingripa även på denna grund.

5.4 Val av ingripande

Nordea har i flera avseenden överträtt bestämmelser som är centrala för bankens hantering av risken att bryta mot EU:s sanktionsförordningar och att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Flera överträdelser har pågått under lång tid och trots att Nordea redan långt tidigare blivit medvetna om att bristerna funnits. Nordea har inte tydligt förklarat hur det kommer sig att banken låtit bli att rätta till de brister som banken genom Finansinspektionens tidigare undersökning varit väl medveten om. Det öppnar för antaganden om att Nordea inte brytt sig om att banken bryter mot reglerna eller att banken tycker det är för kostsamt att följa dem. Oavsett skälet finner Finansinspektionen det anmärkningsvärt att en av de viktigaste aktörerna på finansmarknaderna, inte bara i Sverige utan i norra Europa, tar lätt på sin skyldighet att följa regler. Brister i förmågan, eller ännu värre viljan, att följa regler i allmänhet kan få allvarliga följder. Med hänsyn till att bristerna endast konstaterats inom det nu undersökta avgränsade området finns det dock inte skäl att överväga om Nordeas verksamhetstillstånd borde återkallas. Det innebär att det inte heller kan bli aktuellt att ge banken en varning. Bristerna är dock utan vidare av så allvarlig art att Nordea ska tilldelas en anmärkning förenad med en straffavgift.

Straffavgiften får bestämmas till mellan 5 000 kronor och 50 miljoner kronor, dock får avgiften högst uppgå till tio procent av bankens omsättning närmast föregående räkenskapsår. Nordeas årsomsättning uppgår till drygt 67 miljarder kronor enligt den senaste fastställda årsredovisningen. Straffavgiften kan därför uppgå till högst 50 miljoner kronor. Straffavgiften ska ses som en gradering av bankens överträdelser av regelverken. Vid bedömning av avgiftens storlek i detta fall finns bland annat anledning att beakta att, som nyss konstaterats, överträdelserna är allvarliga till sin karaktär och att bristerna funnits under en längre tidsperiod, trots att banken tidigare gjorts medveten om dem. Finansinspektionen fäster även vikt vid att Nordeas bristande rapportering av transaktioner inneburit att EU-kommissionen erhållit felaktig information. Straffavgiften bestäms därför till trettio miljoner kronor.

Straffavgiften tillfaller staten och faktureras av Finansinspektionen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Bengt Westerberg
Styrelseordförande

Gustav Jansson
Jurist

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen (Bengt Westerberg, ordförande, Margareta Åberg, Birgitta Johansson Hedberg, Eva Lindström, Lars Nyberg, Hans Nyman, Gustaf Sjöberg och Martin Andersson, generaldirektör) efter föredragning av juristen Gustav Jansson. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Per Håkansson, verksamhetsområdeschefen Uldis Cerps, enhetschefen Ann Ehrngren, enhetschefen Per Wenna och finansinspektören Sara Källeskog deltagit.

Bilaga 1 – Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.

Bilaga 2 – Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser för Finansinspektionens bedömning under avsnitt 2.2.2 och 2.3.2

Rådets förordning (EU) nr 36/2012 av den 18 januari 2012 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Syrien och om upphävande av förordning (EU) nr 442/2011¹

Artikel 1 (1)

I denna förordning gäller följande definitioner:

i) (b) *frysning av tillgångar*: förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning av, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller varje annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning.

Artikel 14 (4)

1. Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör, ägs, innehas eller kontrolleras av de fysiska eller juridiska personer, enheter och organ som förtecknas i bilagorna II och IIa ska frysas.

2. Inga tillgångar eller ekonomiska resurser får direkt eller indirekt göras tillgängliga för eller utnyttjas till gagn för de fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknas i bilagorna II och IIa.

Artikel 19 (8)

1. Artikel 14.2 ska inte tillämpas på kreditering av frysta konton med

- a) ränta eller övriga intäkter från dessa konton, eller
- b) betalning i samband med avtal, överenskommelser eller förpliktelser som ingåtts eller uppkommit före den dag från och med vilken kontot omfattas av denna förordning,

förutsatt att alla sådana räntor, övriga intäkter och betalningar fryses i enlighet med artikel 14.1.

2. Artikel 14.2 ska inte hindra att finans- eller kreditinstitut i unionen som tar emot tillgångar som överförs till kontot för en fysisk eller juridisk person, en enhet eller ett organ som upptagits i förteckningen krediterar frysta konton, under förutsättning att varje sådan insättning på dessa konton också fryses. Fi-

---

¹ För transaktioner innan den 19 januari 2012 anges motsvarande artikel i Rådets förordning (EU) nr 442/2011 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Syrien inom parantes.

nans- eller kreditinstitutet ska utan dröjsmål underrätta den relevanta behöriga myndigheten om alla sådana transaktioner.

Artikel 29 (11)

1. Utan att det påverkar tillämpliga regler om rapportering, konfidentialitet och tystnadsplikt ska fysiska och juridiska personer, enheter och organ

- a) omedelbart lämna alla uppgifter som skulle underlätta efterlevnaden av denna förordning, till exempel uppgifter om konton och belopp som frysts i enlighet med artikel 14, till den behöriga myndigheten, vilken anges på de webbplatser som förtecknas i bilaga III, i den medlemsstat där de är bosatta eller etablerade, samt vidarebefordra dessa uppgifter till kommissionen, antingen direkt eller genom medlemsstaterna, och
- b) samarbeta med denna behöriga myndighet vid alla kontroller av dessa uppgifter.

Artikel 35 (17)

Denna förordning ska tillämpas

- a) inom unionens territorium, inbegripet dess luftrum,
- b) ombord på alla flygplan och fartyg som omfattas av en medlemsstats jurisdiktion,
- c) på varje person inom och utanför unionens territorium som är medborgare i en medlemsstat,
- d) på varje juridisk person, enhet eller organ som har inrättats eller bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning,
- e) på varje juridisk person, enhet eller organ i samband med varje form av affärsverksamhet som helt eller delvis bedrivs i unionen.

Rådets förordning (EU) nr 267/2012 av den 23 mars 2012 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning (EU) nr 961/2010²

Artikel 1 (1) [1]

I denna förordning gäller följande definitioner:

k) (i) [h] *frysning av tillgångar*: förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning av, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller varje annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning,

Artikel 23 (16) [7]

1. Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av de personer, enheter och organ som förtecknas i bilaga VIII ska frysas. [...]

2. Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av de personer, enheter och organ som förtecknas i bilaga IX ska frysas. [...]

3. Inga tillgångar eller ekonomiska resurser får direkt eller indirekt ställas till förfogande för, eller utnyttjas till gagn för, de fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknas i bilagorna VIII och IX.

Artikel 29 (20) [11]

2. Artikel 23.3 ska inte tillämpas på kreditering av frysta konton med

- a) ränta eller övriga intäkter på sådana konton, eller
- b) betalningar i samband med avtal, överenskommelser eller förpliktelser som ingåtts eller uppkommit före den dag då de personer, enheter och organ som avses i artikel 23 förtecknades av sanktionskommittén, säkerhetsrådet eller rådet,

under förutsättning att alla räntor, övriga intäkter och betalningar på sådana konton fryses i enlighet med artikel 23.1 eller 23.2.

---

² För transaktioner innan den 24 mars 2013 anges motsvarande artikel i Rådets förordning (EU) nr 961/2010 av den 25 oktober 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning (EG) nr 423/2007 inom parentes. För transaktion innan den 26 oktober 2010 anges motsvarande artikel i Rådets förordning (EG) nr 423/2007 av den 19 april 2007 om restriktiva åtgärder mot Iran inom hakparentes.

Artikel 40 (31) [13]

1. Utan att det påverkar gällande regler om rapportering, sekretess och tystnadsplikt ska fysiska och juridiska personer, enheter och organ

- a) omedelbart lämna alla uppgifter som underlättar efterlevnaden av denna förordning, till exempel uppgifter om konton och belopp som frysts i enlighet med artikel 23, till de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där de är bosatta eller etablerade samt vidarebefordra dessa uppgifter till kommissionen, direkt eller genom medlemsstaterna,
- b) samarbeta med de behöriga myndigheterna vid alla kontroller av dessa uppgifter.

Artikel 49 (39) [18]

Denna förordning ska tillämpas

- a) inom unionens territorium, inbegripet dess luftrum,
- b) ombord på alla flygplan och fartyg som omfattas av en medlemsstats jurisdiktion,
- c) på varje person inom och utanför unionens territorium som är medborgare i en medlemsstat,
- d) på varje juridisk person, enhet eller organ, inom och utom unionens territorium, som har inrättats eller bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning,
- e) på varje juridisk person, enhet eller organ i samband med varje form av affärsverksamhet som helt eller delvis bedrivs i unionen.